Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет української філології
Кафедра української мови та методики її навчання
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського
Херсонський державний університет
Хмельницький національний університет

ШАНОВНІ КОЛЕГИ ! ! !

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Запрошує Вас узяти участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Динамічні процеси в лексиці та граматиці слов'янських мов»,

яка відбудеться 8 листопада 2022 року

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Лексика і фразеологія слов'янських мов у синхронії і діахронії.
2. Лінгвістика тексту.
3. Українська ономастика в загальнослов'янському контексті.
4. Теоретичні і практичні проблеми граматики.
5. Актуальні проблеми дослідження сучасних діалектів.
6. Проблеми сучасної компаративістики.
7. Лінгводидактика середньої та вищої школи.

Мови конференції: всі слов'янські, англійська.

УМОВИ УЧАСТІ В КОНФЕРЕНЦІЇ

Для участі в конференції **до 20 жовтня 2022 року** необхідно надіслати:

- Заявку на участь у конференції за запропонованою нижче формою.
- Копію квитанції або платіжного доручення (у відсканованому вигляді) про сплату оргвнеску.
- Для тих, хто бажає результати своїх досліджень опублікувати в науковому журналі «Філологічний часопис», надсилати статті, оформлені відповідно до вимог (http://fch.udpu.edu.ua/about/submissions#authorGuidelines), на електронну адресу редколегії (dvv2812@ukr.net) або подавати через платформу OJS (http://fch.udpu.edu.ua/) завчасно, аби їх прорецензували. Кожна стаття проходить подвійне «сліпе» рецензування, після чого її або буде надруковано, або надіслано на доопрацювання, або відхилено. У випуску будуть надруковані статті, що отримали дві позитивні рецензії.

Матеріали (заявку, копію) подавати окремими файлами, які називати латинськими літерами, на електронну адресу: ukrmova.metod@ukr.net

Загальні вимоги до авторського оригіналу статті

Мова статті – усі слов'янські, англійська, німецька, угорська, румунська.

Редакція наукового журналу просить авторів дотримуватися таких основних правил оформлення статті:

1. Авторський оригінал подавати в електронній версії. Параметри: Word 6.0 і вище (формат doc або rtf), шрифт Times New Roman, кегль основного тексту 14-й, анотацій, літератури, приміток – 12-й, інтервал – 1,5, абзац – 1 см. Усі береги – 2 см. Якщо у статті використано інший шрифт, автор має надіслати його окремим файлом, а також додати копію статті у форматі PDF.

2. Обсяг статей не має перевищувати 1 авт. арк. (40 000 знаків). Обсяг статті може бути збільшений за погодженням із редакцією.

3. Основний текст статті має бути добре структурованим і, якщо необхідно, розбитим на параграфи / підпункти. Автори мають дати короткий огляд попередніх публікацій з теми статті (1,5–2 стор.) і коректно сформулювати використовувані ними методи і прийоми.

4. Примітки (якщо необхідно) подавати внизу сторінки, нумерація наскрізна.

5. Бібліографічні покликання – позатекстові (алфавітний список). Форма зв'язку покликання з основним текстом – за допомогою прізвища автора (першого слова книги) і року видання (тому, сторінки, якщо це необхідно) у квадратних дужках.

6. При наявності у статті авторських скорочень після списку літератури подати їх перелік. Форма зв'язку покликання з основним текстом – за допомогою прізвища автора (першого слова книги, абревіатури, скорочення) і року видання (тому, сторінки, якщо це необхідно) у круглих дужках.

7. Мовний ілюстративний матеріал у тексті роботи подавати курсивом. Для виокремлення лексичного значення використовувати лапки ‘’, при цитуванні – кутові лапки («»), при цитуванні всередині цитати – подвійні лапки (“”), смислові виокремлення можна подавати розрядкою із зазначенням у круглих дужках (розрядка наша. – *В. В.*).

8. У тексті слід розрізняти дефіс (-) і тире (–), використовувати апостроф (’).

9. Ілюстрації (карти, зображення, фотографії) мають бути відмінної / хорошої якості. Їх слід додати окремими файлами (формат JPEG, розподільна здатність – не менше 300 dpi, ширина зображення – не менше 15 см).

Метадані

Метадані статті мають містити ім'я автора, назву, резюме і ключові слова.

Індекс УДК (універсальний десятинний класифікатор) розташовують перед заголовком статті, окремим рядком, у лівому верхньому куті. Індекс УДК визначає автор.

Відомості про авторів указують посередині аркуша. Там, де ім'я може бути прочитано неоднозначно (наприклад, подвійне ім'я та прізвище), авторові необхідно чітко вказати правильний варіант прочитання. Для кожного учасника необхідно вказати посаду й організацію, в якій він працює, місто, країну, електронну адресу та номер ORCID (зареєструватися автори можуть самостійно на сайті **http://orcid.org**). Відомості подавати мовою статті й англійською мовою.

Назва має бути короткою, достатньо інформативною, максимально зрозумілою навіть неспеціалісту. У назві статті не рекомендуємо використовувати спеціальні символи або скорочення.

Резюме мовою статті – обсяг 300–500 знаків, не повинно містити скорочень, виносок і неповних покликань. Резюме статті англійською мовою – обсяг 2000 і більше знаків, має бути зрозумілим без основного тексту, інформативним і добре структурованим. Воно містить переклад імені та прізвища автора, назви статті, основну мету, джерельну базу, методи дослідження, основні результати і висновки. Автор має забезпечити належний рівень перекладу резюме.

Завершує кожне резюме 5–10 ключових слів відповідною мовою. Рекомендуємо не подавати у ключових словах рідкісні індивідуальні назви, етимони, афікси та ін. Список ключових слів має повною мірою відображати зміст статті.

Правила оформлення бібліографічних покликань і списку літератури

Форми зв'язку покликань з основним текстом за допомогою прізвища автора та року видання можуть відрізнятися при використанні різних видів цитованих видань.

Книга чи стаття одного автора:

[Торчинський 2008, с. 28] – у списку літератури: Торчинський, М. М. (2008). *Структура онімного простору української мови*. Хмельницький, 548 с.;

[Sobol 2007, c. 150] – у списку літератури: Sobol, V. (2007). Zapomniane polskojęzyczne prace Iwana Franki o literaturze starożytnej. [In:] *Warszawskie zeszyty ukrainoznawcze*, t. 23–24, s. 149–157.

Книга чи стаття двох авторів:

[Вакарюк, Панцьо 2007, с. 50] – у списку літератури: Вакарюк, Л. і Панцьо, С. Український словотвір у термінах. Словник-довідник. Тернопіль, 260 с.;

[Дуденко, Комарова 2016, с. 40] – у списку літератури: Дуденко, О. і Комарова, З. (2016). Особливості порівнянь у прозі Марини Павленко. [In:] *Філологічний часопис*. Зб. наук. пр. Зелінська О. Ю. (ред.). Умань, вип. 2 (8), с. 37–48.

[Pison, D'Addato 2006, p. 251] – у списку літератури: Pison, G. and D'Addato, A. V. (2006). Frequency of twin births in developed countries. [In:] *Twin Research and Human Genetics*, vol. 9 (2),

pp. 250–259.

Книга чи стаття трьох і більше авторів:

[Вінтонів, Вінтонів і Мала 2018, с. 35] – у списку літератури: Вінтонів, М., Вінтонів, Т. і Мала, Ю. (2018). *Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі*. Вінниця, 336 с.

[Sheverun, Leitsius & Mozhova 2021, с. 165] – у списку літератури: Sheverun, N., Leitsius, H. & Mozhova, Ya. (2021). Germanisms and their adaptation in English (based on materials of socio-political sphere and sphere of economy). [In:] *Філологічний часопис*. С. Шуляк (ред.). Умань, вип. 1 (17), с. 163–168.

Для багатотомних видань і видань з декількох випусків необхідно вказати номер тому або випуску:

(СУМ XI, с. 270) – у списку скорочень: СУМ – *Словник української мови*. В 11 тт. Київ, 1970–1980.

СУМ-20 – *Словник української мови*. У 20 тт. URL: http://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0. (дата запиту: 19.03.2018).

Кілька робіт одного автора, опубліковані в одному й тому ж році, оформляти додаванням буквеної абревіатури до року: [Ямчук 2016а, с. 151], наприклад:

Ямчук, П. (2016а). Феномен Григорія Косинки в історико-літературному контексті кінця 1920 – поч. 1930-х років. [In:] *Філологічний часопис*. Зб. наук. пр. Зелінська О. Ю. (ред.). Умань, вип. 1 (7), с. 150–163.

Ямчук, П. (2016б). Філософія християнського консерватизму і концептуальні візії європейських мислителів XIX–XXI ст. в контексті формування сучасної християноцентричної особистості і суспільства (про деякі актуальні для українського сьогодення ідеї Івана Павла II, У. Черчілля, М. Тетчер). [In:] *Релігійна свобода на перехресті епох, країн і культур. Науковий щорічник*, № 19, с. 117–123.

Розсилка журналу – за рахунок коштів автора (авторів) через «Нову пошту».

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПОЧАТКУ СТАТТІ

УДК 811.161.2’366
ORCID https://orcid.org/0000-0001-8549-8458

Світлана Ковтюх*

СИСТЕМА ЧИННИКІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ СЛОВОЗМІННИХ ПАРАДИГМ МІЛІТІ-ПСЕВДОНІМІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

У статті розглянуто специфічні ознаки міліті-псевдонімів як вигаданих власних назв військових осіб. Наголошено, що військові псевдоніми українських героїв різних епох, зокрема визвольних змагань 1917–1922, 1938–1950 років, нинішньої російсько-української війни варто писати з великої букви та без лапок. Рекомендовано додати до відповідного параграфа «Українського правопису» таку інформацію та приклади, щоб закріпити як граматичну норму. У публікації детально проаналізовано на засадах морфологічної парадигматики систему релевантних чинників (23 із 33 можливих, 6 віднесено до потенційних), необхідних для виокремлення елементарних парадигматичних класів міліті-псевдонімікону у сучасній українській літературній мові. На відмінювання військових псевдонімів впливають частиномовна маркованість, тип відмінювання, лексичне значення, належність до визначеного класу чи підкласу онімів, до категорії істот-осіб, певного роду, відміни, групи відмінювання, наявність неповної парадигми однини, тих або тих словотворчих формантів, певної фіналі основи, тотожність усіх словоформ чи спільність флективних рядів (з наявністю / відсутністю варіантних або аналітичних форм, пріоритетністю деяких із них) у межах відмінкової парадигми, акцентуаційний, контекстуальний, орфографічний, морфонологічний, узусний, діалектний критерії, можливі відхилення від прогнозованих форм та зміни в середині парадигми під впливом екстралінгвальних чинників.

Ключові слова: відмінок, відмінювання, міліті-псевдонім, морфологічна парадигматика, парадигма, позивний, псевдо, словозміна, словоформа.

Kovtiukh Svitlana. The system of factors to define word change paradigms of militi-pseudonyms in the modern Ukrainian language.

The article is concerned with consideration of specific characteristics of militi-pseudonyms as of made-up personal names of the military, the focus is made on the fact that the problem of normative reproduction of such proprieties in orthography is not set up. It is also emphasized that militi-pseudonyms of Ukrainian heroes of different times, in particular of liberation struggle in 1917–1922,

* **Світлана Ковтюх**, кандидатка філологічних наук, професорка, в. о. завідувачки кафедри української мови та журналістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (Кропивницький, Україна); e-mail: kovtjukh@ukr.net.

1938–1950, of today's Russian-Ukrainian war, are to be written with capital letters and without inverted commas. It is recommended that such information and examples be added to the corresponding paragraph in «Ukrainian Orthography» and determined as a grammar standard.

The publication involves a detailed analysis of relevant factors system necessary to define elementary paradigmatic classes of militi-pseudonyms. On the whole, there have been defined 23 out of 33 possible nouns in the modern Ukrainian literary language, which can be changed, 6 being considered as potential.

Noun declension of proprieties, functioning as the military's names, is influenced by part of speech characteristics (lexico-grammatical class of nouns, in particular substantivized verbs, numerals, adjectives, participles, adverbs, interjections, etc), by declension type (those of a noun, adjective or referred to differently declined), by lexical meaning, by belonging to a definite class or subclass of onyms, to the person category, definite gender, declension, declension group, short paradigm (only singular word forms), by different word formants, definite stem finals, identity of all word forms or inflexional rows integrity (with or without variant or analytical forms, priority of some of them) within declension paradigm, accentual, contextual, orthographic, morphological, dialect factors, possible deviation from expected forms and changes in the paradigm caused by extra lingual factors (political, military, social, cultural, religious, etc.).

Keywords: case, declension, militi-pseudonym, morphological paradigmatic, paradigm, call-sign, pseudo, inflection, word form.

[Текст текст текст текст текст]

Телефони для довідок:
(+38097) 341-66-24 (Коломієць Інна Іванівна)
(+38098) 012-33-48 (Денисюк Василь Вікторович)
(04744) 3-96-78 – кафедра української мови та методики її навчання.

ЗАЯВКА
НА УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ
«ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЛЕКСИЦІ ТА ГРАМАТИЦІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ»,
ЯКА ВІДБУДЕТЬСЯ 8 ЛИСТОПАДА 2022 Р.

1. ПРІЗВИЩЕ _____
2. ІМ'Я _____
3. ПО БАТЬКОВІ _____
4. Науковий ступінь _____
5. Вчене звання _____
6. Посада _____
7. Установа _____
8. Адреса _____
9. Телефони _____
10. E-mail_____
11. Форма участі в конференції (виступ з доповіддю, повідомленням, майстер-клас, стендова доповідь, презентація, заочна) _____
12. Тема доповіді/повідомлення

_____
_____
_____